

Основними видами самостійної роботи студентів є: репродуктивний, творчий та комбінований. Наприклад, самостійна робота репродуктивного характеру становить процес ознайомлення з навчальним матеріалом за питаннями, що винесені на самостійне вивчення та повторення (наприклад, ознайомлення з матеріалами правозастосовчої практики, опрацювання наукових статей з метою вивчення їх змісту). Самостійна робота творчого характеру включає виконання індивідуальних завдань, які мають науковий або практичний характер і передбачає роботу із додатковими джерелами, їх підбір та аналіз, опрацювання, вироблення пропозицій (наприклад, підготовка рефератів, доповідей на науково-практичні конференції тощо). Комбінований вид передбачає поєднання самостійної роботи репродуктивного та творчого характеру. Варто зауважити, що навчальний час, який відводиться для самостійної роботи студентів, повинен регламентуватися навчальним планом і має становити не менше 1/3 та не більше 2/3 загального обсягу навчального часу. Зміст самостійної роботи студентів та її обсяг повинен визначатися викладачем, який організує та контролює самостійну роботу. Така робота студентів має забезпечуватися системою навчально-методичних засобів: підручниками, навчально-методичними посібниками тощо. У процесі опрацювання навчального матеріалу, студенти повинні використовувати першоджерела, а також основну та додаткову літературу навчального та наукового характеру.

Таким чином, застосування у навчальному процесі наукової складової в самостійній роботі студентів дозволить не лише стимулювати розвиток їх творчих здібностей, але й сприятиме становленню студентів як майбутніх дослідників і науковців.

Грищук Н. В., канд. юрид. наук, старш. викл.
кафедри теорії та історії держави і права

НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТІВ: НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ

Наукова діяльність студентів університету є обов'язковою та невід'ємною частиною підготовки висококваліфікованих кадрів у КНЕУ. Водночас ця діяльність є елементом освітнього процесу, що включає навчально-виховну, наукову та практичну складові.

На сьогоднішній день, в умовах глобалізації та розвитку інноваційних технологій, у цілому до наукових досліджень висуваються вимоги не тільки щодо їх новизни, а й практичної значущості. Такі ж вимоги мають висуватися і до студентської науки, завдяки розвитку якої забезпечується підготовка фахівців на рівні сучасних вимог.

На сьогоднішній день використовуються такі форми наукової роботи зі студентами, як проведення предметних олімпіад і конкурсів за спеціальностями, наукових конференцій, конкурсів наукових робіт, робота студентів у наукових гуртках та інших наукових об'єднаннях тощо. Зазвичай результати цієї наукової роботи під авторством студента не виходять за межі університету.

Така ситуація, на наш погляд, має кілька негативних наслідків. По-перше, вона не сприяє популяризації наукових досягнень студентів КНЕУ, а наукові заходи, у яких можуть брати участь студенти (як от республіканські олімпіади, всеукраїнські та міжнародні наукові студентські конференції тощо) через причини фінансово-матеріального характеру є разовими. По-друге, переважна кількість студентів позбавлена можливості використовувати набуті теоретичні знання на практиці саме під час навчання.

Але ж саме у науково-дослідній діяльності студентів найбільш вдало поєднуються навчання і практика. На перших етапах наукової діяльності (шляхом участі у наукових гуртках, конференціях) студент набуває навички дослідницької роботи, які потім повинен впроваджувати у безпосередні дослідження, пов'язані з практикою. Такі дослідження мають відбуватися уже починаючи з III—IV семестрів, а не тільки у ході переддипломної практики, пов'язаної з підготовкою магістерської дипломної роботи.

Звичайно, запровадження науково-практичних досліджень студентів на більш ранніх етапах навчання пов'язано з підвищеною увагою та терпінням щодо них наукових керівників. Кожен викладач університету повинен приділяти науково-дослідній роботі студентів не менше уваги, ніж до аудиторних занять, незважаючи на те, що це забирає багато сил і часу.

Втім, позитивний ефект матиме, на наше переконання, залучення до такої роботи керівників-практиків. Реалізувати останню позицію цілком реально двома шляхами:

1. через спонукання студентів до проходження одно- двомісячної практики на базі як державних, так і приватних установ і організацій під час виконання курсових робіт у час, вільний від навчання;

2. через залучення на громадських або платних засадах практиків до керівництва у наукових студентських гуртках.

Перша позиція, хоча і є перервною, має більший позитивний ефект, оскільки студент безпосередньо задіяний у практичний процес. Друга позиція хоча й виключає активну практичну діяльність студента, є більш простою з організаційної точки зору та забезпечує безперервну роботу, оскільки до керівництва гуртком може бути залучено кількох фахівців-практиків, які відповідатимуть на питання студентів, що виникають у ході реалізації останніми науково діяльності.

Оскільки науково-дослідна діяльність студентів повинна перебувати у фокусі інтересів керівництва університету, пропонуємо розглянути напрями її удосконалення на одному із найближчих засідань Вченої Ради КНЕУ.

Демченко Н. М., асистент
кафедри правового регулювання економіки

ДОСВІД ТА ПРОБЛЕМИ ОБ'ЄКТИВНОСТІ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ НА СЕМІНАРАХ З ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН

Проблема об'єктивності оцінювання навчальних досягнень студентів на семінарських заняттях завжди була і залишається актуальною. Вона зумовлена цілим рядом чинників: новими вимогами до діяльності студентів, які самі стають відповідальними за своє навчання; суттєвим рівнем мобілізації самостійності студентів; підвищенням відповідальності та вимогливості до себе у навчанні. А також, на нашу думку, проблема об'єктивності оцінювання якості навчальної роботи студентів, у першу чергу, пов'язана із заходами по вдосконаленню чинної технології оцінювання знань та різкою адаптацією її до загальноєвропейських вимог, визначених Європейською системою залікових кредитів.

Оцінювання — формалізований або експертний процес визначення рівня навчальних досягнень студентів, який завершується виставленням балів.

Не буде зайвим нагадати, що згідно із теорією навчальної діяльності, оціночна діяльність породжує потребу студента або ви-